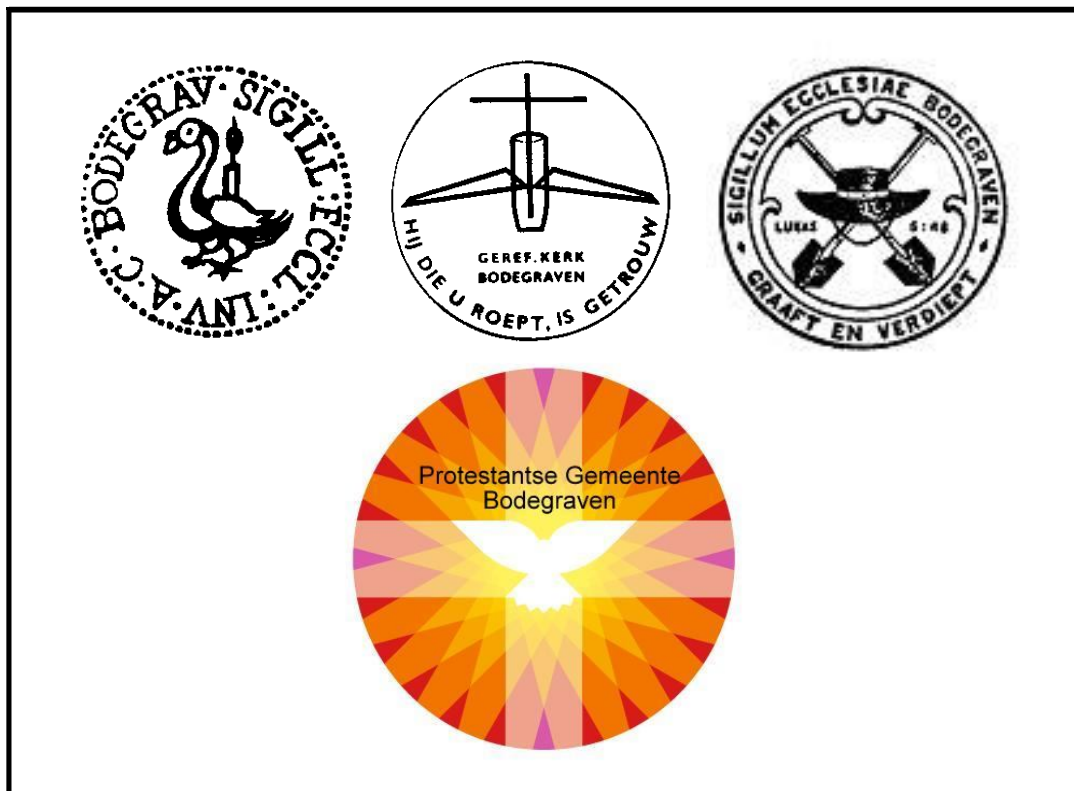

Rapportage GespreksCommissie Vereniging te Bodegraven

Uitgebracht advies aan de (wijk) kerkenraden van de

- evangelisch lutherse gemeente
- gereformeerde kerk
- hervormde gemeente

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1. Inleiding.....	5
<i>Korte voorgeschiedenis.....</i>	<i>5</i>
<i>Missie en identiteit protestantse gemeente Bodegraven.....</i>	<i>6</i>
<i>Inleiding bij versie 2.0.....</i>	<i>6</i>
2. Behoud identiteit.....	8
<i>In gesprek gaan en blijven.....</i>	<i>9</i>
3. Geografische indeling.....	11
<i>Hoofdlijn.....</i>	<i>11</i>
<i>Doorgroeimodel.....</i>	<i>11</i>
<i>Toelichting I (Dr. Wevers).....</i>	<i>11</i>
<i>Toelichting II (wijken I + II).....</i>	<i>12</i>
<i>Toelichting III (protestantse gemeente Emmaüs).....</i>	<i>13</i>
4. Financieel beheer.....	15
<i>Inleiding.....</i>	<i>15</i>
<i>Structuur van het financieel beheer.....</i>	<i>15</i>
<i>Uitgangspunten voor financieel beheer.....</i>	<i>16</i>
<i>Vervolgtraject.....</i>	<i>21</i>
5. Structuur nieuwe gemeente.....	22
<i>Samenstelling algemene kerkenraad.....</i>	<i>22</i>
<i>Taken algemene kerkenraad.....</i>	<i>23</i>
<i>Mogelijke samenwerkingsterreinen.....</i>	<i>24</i>
<i>Diaconie.....</i>	<i>25</i>
<i>Zending.....</i>	<i>27</i>
<i>Bodegraafse Oud-papier Centrale (B.O.C.).....</i>	<i>27</i>
<i>Jeugdwerk.....</i>	<i>28</i>
6. Conclusies en advies	29

Voorwoord

Voor u ligt de rapportage van de gesprekscommissie vereniging (GCV) van de kerkelijke gemeenten te Bodegraven deel uitmakend van de Protestantse Kerk in Nederland.

Aan de GCV namen de volgende personen deel:

Namens de evangelisch lutherse gemeente	Johan de Rijke
Namens de gereformeerde kerk	Petra Verra Jan Slappendel
Namens de hervormde wijkgemeente I	Gert van Barneveld Piet Boer Ronald Schilt
Namens de hervormde wijkgemeente II	Arnold van Buuren Jan Kees Hartog
Namens de hervormde wijkgemeente III	Ds. Bram Tack Johan den Hertog

De heer Jan van der Hauw heeft als notulist deelgenomen aan de gesprekken. Eind 2009 is namens de hervormde wijk II de heer Niek van Vliet afgevaardigd naar de GCV terwijl de heer Jan Kees Hartog in januari 2010 is teruggetreden.

Veel dank is de commissie verschuldigd aan de heren Dr. H. Wevers en G. Oosterwijk van de dienstenorganisatie van de PKN. Zij hebben met hun deskundigheid veel voor de commissie betekend en waardevolle sturing aan het proces gegeven.

Ook is de commissie dankbaar voor de deskundige medewerking en inbreng van de leden van de Advies Commissie Vereniging (ACV) en de leden van de financiële advies commissie.

Aan de ACV namen per juli 2009 de volgende personen deel:

Namens de evangelisch lutherse gemeente	Gert Kwakernaak Herman Schouten
Namens de gereformeerde kerk	Jan van der Hauw Gert Jan Meijers
Namens de hervormde wijkgemeente I	Dick Buitelaar Bert Kok
Namens de hervormde wijkgemeente II	Jan de Vrij
Namens de hervormde wijkgemeente III	Ds. Bram Tack (adviseur) Wim Hoogenboom Rien Rolloos

Aan de financiële commissie namen de volgende personen deel:

Namens de evangelisch lutherse gemeente	Gert Kwakernaak
Namens de gereformeerde kerk	Jan van der Hauw
Namens de hervormde wijkgemeente I	Piet Boer
Namens de hervormde wijkgemeente II	Arnold van Buuren
Namens de hervormde wijkgemeente III	Bert de Knikker
PKN regio-adviseur	Gerrit Oosterwijk

De GCV hoopt en bidt dat het uitgebrachte advies breed gedragen mag worden in de betrokken gemeenten en het uiteindelijk mag leiden tot de vorming van de beoogde protestantse gemeente in Bodegraven. Dit alles tot eer van onze God en Vader van onze Heer Jezus Christus.

Bodegraven
maart 2010

1. Inleiding

Korte voorgeschiedenis

In de zomer van 2007 heeft informeel overleg plaatsgevonden tussen de drie wijkkerkenraden van de hervormde gemeente te Bodegraven. Dit overleg had tot doel om tot inzicht te komen of vereniging van alle PKN partners in Bodegraven realistisch is. Dit resulteerde in de volgende vier conclusies:

1. Een verenigde gemeente dient twee clusters te bevatten, beide voor heel Bodegraven met eigen identiteit, activiteiten en beleid. Samenwerking op specifieke onderdelen; verantwoording op het niveau van een algemene kerkenraad.
2. Eén algemene kerkenraad met gelijk gewicht voor beide clusters.
3. Eventuele onderverdeling in wijkgemeenten wordt per cluster geregeld.
4. Beide clusters financieel onafhankelijk met gescheiden vermogens van kerkrentmeesters en diaconie.

De eindrapportage van dit informele overleg is besproken in alle (wijk)kerkenraden in Bodegraven, deeluitmakend van de PKN. Dit heeft uiteindelijk in de zomer van 2008 geleid tot de vorming van een officieel overlegorgaan: de GCV (GespreksCommissie Vereniging).

De GCV heeft als eerste taak meegekregen het opstellen van een procesplan, hetgeen de te voeren gesprekken in volgorde en in tijdsplanning zet. Als uitgangspunt voor deze gesprekken hebben de randvoorwaarden gediend die zijn verwoord in een brief van de wijken I en II aan de hervormde algemene kerkenraad. Deze zijn als volgt verwoord:

1. Behoud van de hervormd gereformeerde identiteit;
2. geen wijkgemeenten van bijzondere aard;
3. een voortdurend gesprek met de PKN partners over het verstaan van de Heilige Schrift en de belijdenisgeschriften;
4. wederzijds respect en vertrouwen;
5. geografische wijkindeling (betekent dat er sprake zal zijn van een hervormd gedeelte en een protestants gedeelte);
6. financiële onafhankelijkheid voor iedere wijk of cluster van wijken voor borging van de continuïteit van pastoraat en prediking (ieder cluster is hiervoor zelf verantwoordelijk).

De GCV heeft hieruit een viertal onderwerpen van gesprek geformuleerd, waarvan het eindresultaat in de volgende hoofdstukken wordt besproken. Deze onderwerpen zijn:

- Behoud identiteit
- Geografische indeling
- Financieel beheer
- Structuur nieuwe gemeente.

Uiteindelijk heeft één en ander geresulteerd in een conclusie over de haalbaarheid van de vorming van een protestantse gemeente in Bodegraven, zoals verwoord in deze rapportage. Tevens adviseert de GCV de betrokken kerkenraden over de te nemen vervolgstappen.

Missie en identiteit protestantse gemeente Bodegraven

De verenigde protestantse gemeente van Bodegraven leeft uit Gods genade in Jezus Christus en belijdt de Heilige Schrift als bron en norm van verkondiging. De protestantse gemeente Bodegraven belijdt Jezus Christus als Heer en Verlosser van de wereld en roept daarmee op tot vernieuwing van het leven. Hierbij neemt de protestantse gemeente Bodegraven plaatselijk, landelijk en internationaal haar plek in om in woord en daad te getuigen van het heil in Jezus Christus. (een en ander zoals verwoord in de kerkorde van de PKN).

De protestantse gemeente Bodegraven bestaat uit een rijke en brede schakering van gemeenten die putten uit bronnen van de calvinistische en lutherse traditie. Het betreft in Bodegraven een vereniging van de lutherse, gereformeerde en hervormde gemeenten. De gemeente bestaat hierbij uit twee clusters. Dit zijn de protestantse gemeente Emmaüs, bestaande uit de lutherse, gereformeerde en een deel van de hervormde gemeenten en het hervormde cluster bestaande uit twee hervormde wijken. We willen samen doen wat samen beter kan.

Inleiding bij versie 2.0

Inmiddels ligt de tweede versie van dit rapport voor u. De eerste versie is in de zomer van 2009 besproken in de kerkenraden. Deze hebben de gelegenheid gehad op- en aanmerkingen te formuleren.

In de eerste versie van het rapport werd de kerkenraden gevraagd een ondertekende intentieverklaring te retourneren. Intentieverklaringen zijn ontvangen van de lutherse kerkenraad, de gereformeerde kerkenraad en de wijkkerkenraden 1 en 3 van de hervormde

gemeente. Binnen wijk II van de hervormde gemeente kon intern geen overeenstemming worden bereikt en heeft men besloten de algemene kerkenraad van de hervormde gemeente te vragen deze verantwoording over te nemen. De algemene kerkenraad heeft dit aanvaard en na beraad een (aangepaste) intentieverklaring ondertekend.

Op grond van de intentieverklaringen en de wijzigingen in onze rapportage stellen wij de kerkenraden voor het principebesluit over de vereniging te nemen.

Bovenstaande heeft er toe geleid dat het stappenplan zoals voorgesteld in versie 1 van het rapport is gewijzigd. Het tijdpad is met een half jaar verlengd en in de procedure is voor de besluitvorming in de hervormde gemeente ordinantie 2.12.3 uitgewerkt. De strekking van dit artikel is dat de wijkkerkenraden (opnieuw) hun leden raadplegen en de algemene kerkenraad adviseren. Deze aanvulling komt overeen met een belangrijk reactiepunt van wijkgemeente 2.

2. Behoud identiteit

De drie partners in de protestantse gemeente Emmaüs (evangelisch lutherse gemeente, gereformeerde kerk en hervormde wijkgemeente III) hebben zich herkend in het landelijke proces van Samen Op Weg en in de vorming van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) in 2004. Plaatselijk werkten deze drie al lang samen, in 2006 zijn zij gefedereerd en werken nu aan de vorming van één gemeente. Zij weten zich op deze weg gedragen door de oproep tot eenheid door onze Heer Jezus Christus en de ervaring van gezamenlijke geloofsbeleving. Citaten uit Rapport 'Kiezen en Kleuren', mei 2007: "We zoeken een kerk die open staat voor ieder die betrokken wil zijn, een kerk van overleg boven standpunten en van geloofsbeleving boven dogma. Een kerk waar de Bijbel centraal staat als inspiratiebron voor geloof en richtinggevend is voor levenskeuzen en betrokkenheid op de samenleving."

De hervormde wijkgemeenten I en II nemen een andere positie in. Zij hadden bezwaren tegen de vorming van de Protestantse Kerk. Deze bezwaren betroffen vooral de grondslag van de PKN. Toch zijn de wijken I en II in mei 2004 binnen de PKN gebleven. Zij hebben steeds aangegeven in het spoor van de reformatie- en de gereformeerde identiteit te willen blijven. Dat is met name de gebondenheid aan de Heilige Schrift als het geopenbaarde Woord van God, aan de geloofsbelijdenissen van de vroege kerk en aan de gereformeerde belijdenisgeschriften, zoals deze wijken in hun beleidsplan hebben vastgelegd.

Bij vereniging verplichten alle deelnemende (wijk)gemeenten zich in te zetten voor het waarborgen van deze verscheidenheid. De verdeling van taken en bevoegdheden tussen wijkkerkenraden en algemene kerkenraad gebeurt conform ordinantie 4.9.4:

"De verdeling van de taken en bevoegdheden over enerzijds de algemene kerkenraad en anderzijds de wijkkerkenraden wordt aangegeven in een door de algemene kerkenraad in overleg met de wijkkerkenraden vast te stellen regeling, met dien verstande dat de taken en bevoegdheden van de wijkkerkenraden alles omvatten wat tot de taken en bevoegdheden van de kerkenraad behoort, met uitzondering van datgene wat nadrukkelijk wordt toevertrouwd aan de algemene kerkenraad, waaronder, voor zover in de orde van de kerk niet anders is bepaald:

- *het overleg met de wijkkerkenraden over de taak en de samenwerking van de delen in het geheel van de gemeente en de uitvoering van het werk dat in dat overleg aan de algemene kerkenraad wordt toevertrouwd;*
- *het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid;*
- *de vermogensrechtelijke aangelegenheden;*

- *datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers.”*

In de nadere uitwerking van de activiteiten binnen de nieuw te vormen protestantse gemeente (zie hiervoor de paragraaf ‘Missie en mogelijke samenwerkingsterreinen’ van hoofdstuk 5) zal de hierboven benoemde identiteit van elk cluster een grote rol spelen, met als uitgangspunt dat samen gebeurt wat samen beter kan, maar identiteitsgevoelige activiteiten apart blijven.

In gesprek gaan en blijven

De protestantse gemeente Bodegraven is een veelkleurige gemeente. Deze veelkleurigheid ervaren we als rijkdom en uitdaging. Rijkdom omdat Gods openbaring in Christus te groot is voor één gestalte. Uitdaging, omdat pluriformiteit gemakkelijk kan worden tot een niets verplichtende vrijblijvendheid. Ondanks de gezamenlijke belijdenisgeschriften, lijden wij aan de verscheidenheid. De schrift wordt in beide clusters op onderdelen anders verstaan en geïnterpreteerd. Het zicht op de heilsfeiten verschilt op onderdelen. Deze verscheidenheid willen we niet bagatelliseren en negeren. Ze raken essentiële delen van de afzonderlijke identiteit per cluster. Het is daarom van groot belang, dat wij de verschillen die er zijn (in traditie, beleving en verwoording) vruchtbaar maken door met elkaar in gesprek te gaan en te blijven.

Belangrijke randvoorwaarden om in gesprek te gaan is dat we niet alleen met ons hoofd maar ook met ons hart elkaar kennen, herkennen en erkennen als leden van het zelfde lichaam. Hierbij hoort interesse in elkaar en de bereidheid om naar elkaar te luisteren. Er zijn verschillende vormen en niveaus waarin de onderlinge ontmoeting en het gesprek reeds gestalte heeft. Denk hierbij aan informele familieverbanden en kenniskringen maar ook aan meer gestructureerde vormen als de hervormde algemene kerkenraad, diaconie, college van kerkrentmeesters, zendingscommissie, BOC, uitje opening winterwerk en vrouwen koffieochtend.

Wij zijn door vereniging aan elkaar verplicht de dialoog te blijven zoeken en hiervoor zijn ook nieuwe vormen nodig. Als gevolg op de geloofsgesprekken, die steeds voor aanvang van de GCV vergaderingen plaatsvonden, is dit voorjaar een kennismakings- en ontmoetingsavond georganiseerd. Hieraan hebben leden van alle vijf (wijk)kerkenraden deelgenomen en zal in het najaar een vervolg krijgen. Door de deelnemers is de avond in het voorjaar als zinvol ervaren.

Het verbreden van deze gesprekken is in eerste instantie een verantwoording van de algemene kerkenraad van de protestantse gemeente Bodegraven (PGB), mits dit gedragen wordt door de wijkkerkenraden van beide clusters. De algemene kerkenraad kan hiertoe initiatief nemen en de clusters kunnen hiertoe verzoeken doen. De kerkenraden kunnen zich laten adviseren door de landelijke organisatie van de PKN en de contacten vanuit de classicale vergaderingen.

3. Geografische indeling

Hoofdlijn

Op het grondgebied van Bodegraven ontstaat één protestantse gemeente met één algemene kerkenraad. De gemeente bestaat uit twee hervormde wijkgemeenten, die samen het grondgebied van Bodegraven bestrijken en één protestantse wijkgemeente, die ook het gehele grondgebied van Bodegraven bestrijkt.

Nieuwe inwoners die als hervormd binnenkomen worden bij de hervormde wijkgemeenten ingeschreven en degenen, die gereformeerd, luthers of protestants zijn worden bij de protestantse wijkgemeente ingeschreven.

De wijze waarop de nieuwe leden benaderd zullen worden moet nader worden uitgewerkt. Bezoek kan bijvoorbeeld plaatsvinden door 2 personen uit beide clusters. Tijdens dit bezoek wordt een informatiepakket achtergelaten.

Bij interne verhuizingen (binnen grondgebied Bodegraven) blijven leden lid van het cluster waar ze op dat moment bij horen.

Doorgroeimodel

Als de twee hervormde wijken in de toekomst mochten besluiten protestantse wijken te worden zal zo nodig in onderling overleg de instroom van nieuwe leden worden herverdeeld.

Toelichting I (Dr. Wevers)

“U vraagt naar de kerkordelijke basis van de gevonden en voorgestelde oplossing. Allereerst wil ik opmerken dat zowel het overleg van regionale adviseurs als juridische zaken bij monde van mr. G. de Jong dit een goede en werkzame oplossing vindt. De ene laag, die Bodegraven bestrijkt is hervormd en zal ook in de toekomst hervormd blijven. Die zal niet van 'kleur' verschieten. Daarom zal er ook geen conflict komen met de andere laag, die protestants zal blijven en dus van een andere kleur is.

Ik heb gezegd, dat de kerkorde zich nergens verzet tegen zo'n oplossing. U vraagt desalniettemin naar een positieve fundering in de kerkorde. Ik zou in het algemeen willen zeggen, dat de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland (wijk)gemeenten van verschillende kleur op elkaars grondgebied toelaat. Het zou een 'probleem' geweest zijn wanneer u allemaal protestantse wijkgemeenten zou willen zijn binnen de voorgestelde oplossing met twee lagen, die heel Bodegraven zouden bestrijken. Dan had de

wijkgemeente, die in zijn eentje heel Bodegraven zou willen bestrijken wel van bijzondere aard moeten zijn en zouden de ingekomen nieuwe leden bij de twee gewone geografische wijkgemeenten binnenkomen. Dat is nu niet het geval. Degenen die als hervormd binnenkomen zullen bij de hervormde wijkgemeenten worden ingeschreven en degenen, die luthers, gereformeerd of protestants zijn zullen bij de protestantse wijkgemeente worden ingeschreven. Dat is voor de SMRA geen enkel probleem, omdat er sprake is van een helder onderscheid. Ik wil daarnaast overigens opmerken, dat niet de SMRA (*Stichting Mechanisatie, Registratie en Administratie; dit is het (leden)administratiesysteem van de PKN*) bepaalt wat er wel of niet mogelijk is, maar de ambtelijke vergaderingen.

Ik zie deze oplossing als een win-win situatie, waarbij de (overgebleven) hervormde wijken samen heel Bodegraven bestrijken en dus meer grondgebied krijgen en de protestantse wijkgemeente ook heel Bodegraven bestrijkt en (een min of meer) gelijk grondgebied heeft als de (voormalige) gereformeerde kerk. Ik denk dat dit ook een werkzame oplossing kan zijn voor de (voormalige) evangelisch lutherse gemeente. Ik vermoed dat deze oplossing voor de (voormalige) hervormde wijkgemeente III nu haar grondgebied zo wordt vergroot geen serieus punt van discussie zal zijn. Ook de huidige federatie zal er dus grosso modo beter van worden qua grondgebied.”

Opmerking t.a.v. het doorgroeimodel: de kerkorde in haar huidige vorm bevat een aantal regels met praktische beperkingen t.a.v. de procedure bij de SMRA . Er loopt in het kader van een kerkorde-herziening een verzoek tot versoepeling hiervan.

Toelichting II (wijken I + II)

Voorliggende overeenkomst geldt voor Bodegraven ervan uitgaande dat ook voor Nieuwerbrug een passende oplossing gevonden gaat worden.

Vanuit het appèl op het belijdende karakter van heel de kerk en al de gemeenten zijn er drie aandachtspunten voor een wijkgemeente die binnen de Protestantse Kerk in Nederland wil staan op de grondslag van de gereformeerde belijdenis:

1. De eigen gereformeerde identiteit - hier zijn geen concessies mogelijk maar ze zijn ook niet nodig.
2. Verantwoordelijkheid voor een gebied - vanuit het principe van de volkskerk, zo breed mogelijk aanwezig zijn: je hebt iets waardevols aan de ander door te geven.
3. De naam - eenvoud en herkenbaarheid zijn hier belangrijk.

Ad 1. De wijkgemeente stelt haar eigen beleid vast. NB: Toerusting van eigen leden en jongeren is voor de toekomst daarom cruciaal.

Ad 2. De kerkorde heeft op dit moment nog als strikte beperking dat er geen twee protestantse gemeenten op 1 grondgebied mogen voorkomen zonder nadere aanduiding van 'bijzondere aard' (BA). Het is beleid van de gereformeerde bond om de aanduiding BA zien te voorkomen.

Dr. Wevers is voorstander de synode te verzoeken op dit punt de kerkorde te versoepelen omdat de beperking in de praktijk onnodig en erg lastig is. Mochten de wijken I of II of beide, als hervormde gemeente binnen de nieuwe protestantse gemeente te Bodegraven, op enig moment in de toekomst willen besluiten 'protestantse gemeente' te willen worden, dan kan dat pas op het moment dat de kerkorde gewijzigd is. Deze wens zou kunnen ontstaan naar aanleiding van een verschuiving van de instroom van randkerkelijke leden. Wel komt dan direct weer de vraag naar voren hoe twee protestantse gemeenten op 1 grondgebied georganiseerd moeten worden.

Op een gewijzigde kerkorde kan uiteraard geen voorschot genomen worden. Wel lijkt het mogelijk in onderling overleg te komen tot nieuwe afspraken t.a.v. een herverdeling van de instroom van nieuwe leden, wat op basis van geografie (postcode) zou kunnen. Belangrijke voorwaarde (van beide kanten) is wel dat bij interne verhuizingen binnen het grondgebied de leden in het cluster blijven waar ze dan bij horen. Deze opening is van belang voor wijken I en II om de stap naar de protestantse gemeente te zetten.

Ad 3. De naam is ondergeschikt aan 1 en 2. De naam mag 'hervormde wijkgemeente' blijven, maar dit is geen noodzaak. Als het op enig moment nodig is voor het brede staan in de kerk, kan gekozen worden voor iets anders, bijvoorbeeld 'protestantse wijkgemeente op gereformeerde grondslag'. Los hiervan kan, naar buiten toe, indien gewenst, een herkenbare naam worden gekozen (gemeente Dorpskerk, Paulus, Elim, etc.) zoals nu ook de federatie de naam 'Emmaüs' heeft.

Toelichting III (protestantse gemeente Emmaüs)

De huidige hervormde wijkindeling betekent dat de hervormde wijk III de nieuw inkomende leden in het gebied van de hervormde wijken I en II niet kan benaderen met informatie over de eigen modaliteit.

En vaak worden leden van wijk III bij verhuizing in Bodegraven ongewild lid van wijk I of II. Zodoende zijn er veel overschrijvingen, met bijbehorende werklast en wordt de huidige indeling in wijk III als ongelukkig ervaren.

Verder is een geografische verdeling van Bodegraven, waarbij de lutherse gemeente en de gereformeerde kerk als het ware worden opgedeeld, ook voor hen ongewenst en aan deze achterban niet uit te leggen. Bovendien krijgen ook zij dan te maken met de praktische problemen die wijk III nu heeft.

We realiseren ons dat de geografische wijkindeling gebaseerd is op het waardevolle principe van gemeente zijn samen met de gelovige mensen in je omgeving, maar we constateren ook dat het kerkelijke palet in Bodegraven zo breed is dat dit principe hier niet reëel is.

De protestantse gemeente Emmaüs (PGE) ondersteunt daarom van harte de wijkindeling waarbij beide clusters heel Bodegraven kunnen bedienen. Op korte termijn wordt de instroom van nieuw inkomende leden voor PGE kleiner omdat de hervormden die bij de huidige situatie bij wijk III binnenkomen in de nieuwe indeling naar de wijken I en II gaan. Daar staat tegenover dat wij vertrouwen hebben in de gezamenlijke benadering van nieuwe leden. Hierdoor kunnen we hen zorgvuldig informeren over de Bodegraafse situatie en kunnen zij ingeschreven worden of ingeschreven blijven in het cluster van hun voorkeur. Als meer hervormde gemeenten de naam 'protestants' gaan voeren, kan de instroom voor de PGE in de toekomst groter worden.

Dit voorstel gaat uit van de verschillende identiteit van beide clusters. In onze visie biedt een kleurrijke, pluriforme kerk veel ruimte aan leden en veel kansen om de samenleving te dienen.

4. Financieel beheer

Inleiding

De financiële commissie heeft in opdracht van de GCV geïnventariseerd welke onderwerpen van belang zijn bij het toekomstig financieel beheer van de Protestantse Gemeente Bodegraven. Daarbij zijn voorstellen gedaan voor te maken afspraken als basis voor een regeling van het financiële beheer, welke de GCV als geheel in haar advies heeft overgenomen. Deze paragraaf dient op onderdelen verder te worden uitgewerkt nadat het principebesluit door de kerkenraden is genomen.

Structuur van het financieel beheer

Uitgangspunt is dat de twee clusters, de hervormde wijken I en II enerzijds en de protestantse gemeente Emmaüs anderzijds, zoveel mogelijk financieel onafhankelijk van elkaar zullen zijn en elk een gedelegeerd financieel beheer zullen gaan voeren. Dit beheer wordt aan hen gedelegeerd door de algemene kerkenraad en het centrale college van kerkrentmeesters, die de eindverantwoording dragen. Het centrale college van kerkrentmeesters vertegenwoordigen de rechtspersoon, de protestantse gemeente Bodegraven. In elke wijk zal een zgn. 'Wijkraad van Kerkrentmeesters' bestaan die zorg draagt voor het financiële beheer van de eigen wijk.

Voor vermogensrechtelijke aangelegenheden en het beheer van kerkelijke gebouwen is ordinantie 11 van de kerkorde als uitgangspunt gehanteerd:

- artikel 11.1.2: de zorg voor vermogensrechtelijke aangelegenheden berust bij de algemene kerkenraad;
- artikel 11.2.9: het verkrijgen, bouwen, ingrijpend verbouwen, verhuren, bezwaren, vervreemden of verkopen van een kerkelijk gebouw dat gebruikt wordt voor de eredienst of van belang is voor het leven en werken in de gemeente behoeft vooraf instemming van de algemene kerkenraad;
- artikel 11.4.3: naast de zorg voor kerkelijke gebouwen kunnen bepaalde vermogensrechtelijke aangelegenheden worden gedelegeerd aan wijkraden van kerkrentmeesters.

Uitgangspunten voor financieel beheer

Voorgesteld wordt om voor het financiële beheer de volgende uitgangspunten te kiezen:

1. De huidige financiële middelen en kerkelijke gebouwen gaan mee naar de clusters waar ze nu thuis horen. De middelen en gebouwen van de evangelisch lutherse gemeente en van de gereformeerde kerk gaan naar het cluster Emmaüs. Aan hervormde zijde moet een splitsing worden gemaakt tussen de wijken I en II enerzijds en de huidige wijk III (cluster Emmaüs) anderzijds. Juridisch eigendom blijft op het centraal niveau liggen.
2. Als uitgangspunt geldt dat de huidige hervormde wijken I, II en III op dit moment (financieel) ongeveer dezelfde omvang hebben, daar waar het gaat om inkomsten van 'levend geld' (totaal van collecten en kerkbalans). Deze verhouding, $\frac{2}{3}$ hervormd en $\frac{1}{3}$ wijk III (Emmaüs), wordt als basis gebruikt voor de verdeling van de hervormde middelen en voor de verdeling van een overwaarde bij een eventuele toekomstige verkoop van hervormde kerkelijke gebouwen.
3. Voor de toewijzing is gekozen voor het direct aan de clusters toewijzen van de kerkelijk gebouwen tegen de huidige waarde van het gebouw. Deze waarde wordt met een percentage per jaar geïndexeerd waarbij de CBS index voor maatschappelijk vastgoed wordt toegepast. Deze kan uiteindelijk leiden tot een waardestijging of waardedaling. Een eventuele winst of verlies bij toekomstige verkoop binnen 20 jaar wordt verrekend volgens de onder punt 2 genoemde verdeelsleutel. Gebleken is dat de toewijzing op deze wijze met gesloten beurzen mogelijk is. Gekozen wordt voor dit alternatief omdat dan het beste wordt voldaan aan de gestelde criteria (zie punt 4) en de verwachtingen die binnen de clusters leven.
4. Van het onder punt 3 genoemde alternatief zijn beschrijvingen en detailberekeningen beschikbaar bij de kerkrentmeesters van de 3 kerken. Dat geldt ook voor de vergelijking van het alternatief ten opzichte van de afgesproken 6 criteria, te weten:
  - maximale financiële onafhankelijkheid van de clusters;
  - er rusten geen te zware hypotheke op de toekomst;
  - er wordt zoveel mogelijk recht gedaan aan het verleden;
  - geen belemmeringen voor het gebruik van elkaars kerkelijke gebouwen;

- de afspraken moeten financieel haalbaar zijn voor beide clusters;
  - de afspraken moeten praktisch uitvoerbaar zijn.
5. Met de (exploitatie van de) kerkelijke gebouwen gaan ook de reserves voor toekomstig onderhoud mee naar het cluster waar het gebouw naar toe gaat. Daartoe zal een zgn. nulmeting van de status van de gebouwen worden uitgevoerd (kosten van benodigd onderhoud). Deze nulmeting zal door een professionele, onafhankelijke derde worden uitgevoerd.
  6. De onderhoudsreserves worden naar rato van de uitkomst van de nulmeting verdeeld over de kerkelijke gebouwen. Mocht hierbij blijken dat bij één of meer van de gebouwen een tekort bestaat, moet de reserve in 10 jaar op niveau gebracht worden door het cluster dat het gebouw en de reserve krijgt toegewezen. Bij eventuele verkoop van hervormde gebouwen binnen 10 jaar worden overschotten geboekt naar een onderhoudsreserve van hervormde gebouwen.
  7. Resterende algemene reserves komen in beheer bij het centrale college van kerkrentmeesters.
  8. Afgesproken wordt dat ook voor de kerkelijke gebouwen van de gereformeerde kerk en evangelisch lutherse gemeente een professionele en onafhankelijke nulmeting wordt uitgevoerd, zodat voor alle gebouwen een goed inzicht bestaat in hun (waarde en) onderhoudsstatus.
  9. Voor een eventueel toekomstige verkoop van kerkgebouwen wordt afgesproken dat dit voorlopig (voor een periode van 8 jaar, gerekend vanaf de datum van ondertekening van het intentiebesluit, te weten 3 december 2009) niet aan de orde zal zijn, tenzij er een goed uit te leggen noodzaak voor is. Met zo'n afspraak wordt rust gecreëerd, die in deze fase van het verenigingsproces positief kan uitwerken. Een voorbehoud wordt gemaakt voor de Bethlehemkerk als bij de vereniging wordt vastgesteld dat deze over zou moeten gaan naar Nieuwerbrug.
  10. Bij een voorgenomen verkoop van een kerkgebouw en/of zalencentrum worden altijd ook de alternatieven onderzocht, zoals de mogelijkheid van verhuur aan of exploitatie door derden. Bij een voorgenomen verkoop van een hervormd kerkgebouw en/of zalencentrum wordt het gebruik ervan eerst aangeboden aan het andere cluster. De exploitatie van het gebouw (niet het eigendom) gaat in dat geval

geheel mee naar het andere cluster. Dit voorkeursrecht is geldig tot uiterlijk 20 jaar na het moment van vereniging.

11. Voor de kerkelijke gebouwen is afgesproken in welk cluster ze thuishoren, met uitzondering van een woning die bij de hervormde gemeente in bezit is (kosterwoning Vonklaan). Het beheer van deze woning wordt toegewezen aan het centrale college van kerkrentmeesters. Het parkeerterrein aan het Pastorieplein wordt gezien als onderdeel van het gebouw 't Anker. De garage bij de pastorie van de hervormde wijk III wordt gezien als onderdeel van deze pastorie.
12. Voor een besluit tot het uitvoeren van uitbreidingen of vernieuwingen die niet voorzien zijn in de onderhoudsreserves van een kerkelijk gebouw is altijd toetsing van de wenselijkheid nodig en is toestemming van het centrale college van kerkrentmeesters vereist. Dit geldt in het bijzonder voor het geval dat een cluster het onderhoud niet uit de eigen middelen kan financieren. Zie punt 23 voor de voorwaarden die gelden voor een beroep op centraal vermogen.
13. Verhuur van kerkelijke gebouwen valt geheel binnen de eigen exploitatie van de clusters. Hiervoor geldt de regel dat deze gebouwen in principe worden gebruikt voor kerkelijke of maatschappelijke doeleinden. Het cluster dat het gebouw beheert, heeft de vrijheid om hiermee naar eigen inzicht om te gaan.
14. Bij gebruik van kerkelijke gebouwen door verschillende clusters wordt de huidige praktijk zoveel mogelijk gevolgd: geen onderlinge verrekeningen zolang het gebruik financieel ongeveer in evenwicht is. Zodra het globale evenwicht ontbreekt (dit ter beoordeling van het centrale college van kerkrentmeesters) zal verrekening conform een nog vast te stellen tarief per gebouw plaatsvinden. Tarieven worden afgestemd ter voorkoming van onderlinge concurrentie. Per cluster zal er nog een inventarisatie worden gemaakt van het toekomstige gebruik per gebouw. Kerkenraden worden geadviseerd om beleidsplannen in deze te actualiseren. Er worden gebruiksovereenkomsten opgesteld, waarin ook rechten van gebruikers bij verkoop van een gebouw zijn vastgelegd.

15. Clusters zullen al hun kosten uit de eigen jaarlijks in te dienen exploitatiebegroting moeten dekken. Afgesproken moet worden hoe om te gaan met overschotten of tekorten; deze zullen in ieder geval over de jaren heen goed inzichtelijk gehouden moeten worden.
16. Investerings van welke aard dan ook moeten uit de exploitatie van het eigen cluster worden betaald. Als een beroep moet worden gedaan op het centrale vermogen dat in beheer is bij het centrale college van kerkrentmeesters, is goedkeuring door dat college nodig.
17. Opbrengsten van kerkbalans en collecten zijn onderdeel van de exploitatie van de clusters. Daar waar mogelijk en zinvol zal de organisatie ervan worden gedeeld of tenminste worden afgestemd (bijvoorbeeld het collecterooster).
18. Er komt een centrale ledenadministratie over de clusters heen; dit is niet alleen efficiënt, maar het vergemakkelijkt ook het overgaan van leden tussen de wijken. Hiervoor zal een centraal kerkelijk bureau gaan fungeren dat in principe wordt bemand door vrijwilligers.
19. De financiële administratie (boekhouding, salarisadministratie, vermogensbeheer, etc.) wordt waar zinvol en mogelijk centraal uitgevoerd, waarbij wordt uitgegaan van de inzet van vrijwilligers. Betalingen voor de exploitatie van de clusters worden binnen de clusters (eigen penningmeester) geregeld.
20. De medewerkers (kosters, kerkelijk werkers, etc.) vallen arbeidsrechtelijk onder het centrale college van kerkrentmeesters. Predikanten zijn geen werknemer en vallen onder de landelijke regelingen van de PKN. Voor beide groepen geldt dat hun inzet en werkverdeling volledig wordt bepaald door het cluster waarbinnen zij functioneren. Voor de huidige hervormde koster zal een procentuele verdeling van de inzet over de clusters worden vastgesteld.
21. Voor de medewerkers worden de PKN arbeidsvoorwaarden als uitgangspunt gehanteerd. De huidige arbeidsvoorwaarden en afspraken zullen in kaart gebracht worden om na te gaan of er belangrijke verschillen zijn. De rechtspositie van de huidige medewerkers wordt gewaarborgd.

22. Clusters dienen jaarlijks een exploitatiebegroting in bij het centrale college van kerkrentmeesters ter goedkeuring door de algemene kerkenraad. In de administratie en de verslaglegging zullen eventuele derde geldstromen binnen de clusters als zodanig herkenbaar moeten zijn.
23. Voor onvoorziene kosten die niet kunnen worden gedekt uit de exploitatie van een cluster kan een beroep gedaan worden op de Algemene Reserve die wordt beheerd door het centrale college van kerkrentmeesters. Bij gebruik van de reserve wordt het opgenomen bedrag in een bepaalde periode weer afgelost. Bij de start wordt een beginwaarde voor de 'algemene reserve' vastgesteld. Kerkenraden kunnen na de fusie bepalen hoe hoog deze reserve in de praktijk mag worden. 50% van de jaarbegroting is een PKN norm als maat voor de maximale waarde. Clusters mogen hiernaast over eigen reserves beschikken, die wel centraal worden beheerd, omdat stapeling van reserves moet worden voorkomen. Door deze reserve wordt de onderlinge verbondenheid binnen de gehele gemeente uitgedrukt en neemt de financiële stabiliteit van de gemeente toe.
24. Voor (centrale) kosten die niet gerelateerd zijn aan de exploitatie van een cluster is het centrale college van kerkrentmeesters verantwoordelijk. Hiervoor wordt een jaarlijkse begroting opgesteld die moet worden goedgekeurd door de algemene kerkenraad. Tekorten in de begroting worden in gelijke mate opgevangen door de clusters.

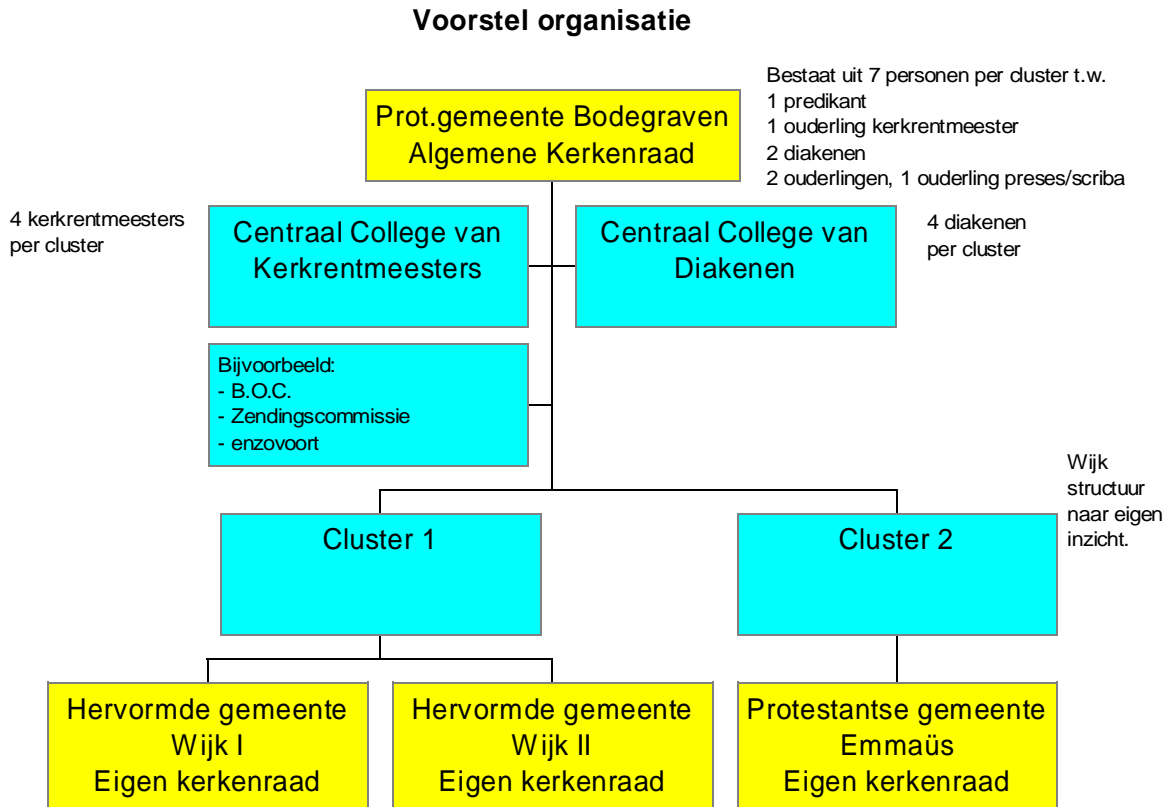
Vervolgtraject

In het vervolgtraject na het nemen van het principebesluit tot vereniging door de kerkenraden zal de Beleidsnota Financieel Beheer verder worden uitgewerkt als onderdeel van een plaatselijke regeling. Dan zullen, naast het verder detailleren van de afspraken, in ieder geval de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- opstellen van een 'proefbegroting 2010' conform het format van de PKN modelbegroting, voor de clusters en het centrale deel, mede aan de hand van een toets aan de meest recente jaarrekeningen en begrotingen van de betrokken kerken;
- uitvoeren van een risicoanalyse, per cluster en voor het centrale deel, om na te gaan of er zwakke punten zijn, bijvoorbeeld om een 'blokkade van beroep' te voorkomen, waardoor niet voldaan zou worden aan de normen van de RCBB (Regionaal College voor Behandeling Beheerszaken). Deze analyse is onderdeel van het jaarlijks begrotingsproces;
- uitzoeken of de huidige kerkelijke gemeenten rechten en verplichtingen hebben die op het moment van de vereniging overgaan naar de totale gemeente respectievelijk naar een cluster;
- nagaan welke subsidieregelingen er zijn voor de instandhouding van kerkelijke gebouwen.

5. Structuur nieuwe gemeente

Geadviseerd wordt om de protestantse gemeente Bodegraven volgens onderstaande structuur vorm te geven.

Samenstelling algemene kerkenraad

Volgens de kerkorde, ordinantie 4 artikel 9 lid 2, bestaat een algemene kerkenraad

minimaal uit: 2 predikanten

5 ouderlingen waarvan 2 kerkrentmeester

3 diakenen

Voorgesteld wordt in Bodegraven de algemene kerkenraad te laten bestaan uit 12 personen (exclusief preses en scriba) om zo voldoende draagvlak te verkrijgen. De samenstelling zou dan als volgt kunnen zijn, waarbij de ambten gelijk worden verdeeld over de twee clusters:

2 predikanten

2 kerkrentmeesters

4 ouderlingen

4 diakenen

Preses en scriba worden boventallig gekozen door de algemene kerkenraad en komen elk uit een verschillende cluster, waarbij om de vier jaar het andere cluster de preses c.q. de scriba levert. Zij blijven gedurende hun gehele ambtstermijn in functie, één en ander conform ordinantie 4, artikel 9, lid 2 van de kerkorde.

Aangezien het beleid op het gebied van jeugd en evangelisatie op clusterniveau wordt bepaald is een benoeming van ambtsdragers met een specifieke opdracht op deze terreinen niet noodzakelijk. Voorgesteld wordt om beleidsterreinen als jeugd, evangelisatie, pastoraat, vorming & toerusting, zending, etc., jaarlijks op de agenda van de algemene kerkenraad te plaatsen ten behoeve van informatie-uitwisseling en afstemming.

De algemene kerkenraad vergadert 6 maal per jaar, de vergaderfrequentie van de centrale colleges van kerkrentmeesters en diakenen wordt naar bevind vastgesteld en in de plaatselijke regeling vastgelegd.

De vergaderdruk zal in principe niet toenemen. Dit is wel afhankelijk van de organisatie van de clusters. Ter vergelijking: Hervormde algemene kerkenraad nu bestaat uit $3 \times 5 = 15$ ambtsdragers. De nieuw te vormen algemene kerkenraad van de protestantse gemeente Bodegraven (inclusief gereformeerde en evangelisch lutherse ambtsdragers) is $2 \times 7 = 14$ ambtsdragers. De overige vergaderfrequentie en -druk is de verantwoordelijkheid van de respectievelijke colleges.

Taken algemene kerkenraad

Het zwaartepunt van de taken van de algemene kerkenraad komt te liggen op het vlak van bestuur en coördinatie van de centrale colleges van kerkrentmeesters en diakenen. Voor het overige verwijzen wij naar hoofdstuk 2.

De vermogensrechtelijke aangelegenheden bevatten naast de kerkrentmeesterlijke zaken ook de diaconale zaken. Zie hiervoor ordinantie 11 artikel 5.

Artikel 5.   Rechtspersoonlijkheid en vertegenwoordiging

1.   De gemeente heeft rechtspersoonlijkheid.

De gemeente wordt in vermogensrechtelijke aangelegenheden van niet-diaconale aard vertegenwoordigd door de voorzitter en de secretaris van het college van kerkrentmeesters tezamen. Het college van kerkrentmeesters wijst voor elk van beiden uit zijn midden of uit de kerkenraad een plaatsvervanger aan.

Waar een streekgemeente is gevormd, hebben zowel de streekgemeente als de gemeenten die tezamen de streekgemeente vormen, rechtspersoonlijkheid.

Een wijkgemeente en een huisgemeente hebben geen rechtspersoonlijkheid.

2. *De diaconie van de gemeente heeft rechtspersoonlijkheid. Het college van diakenen is het bestuur van de diaconie.*

De gemeente wordt in vermogensrechtelijke aangelegenheden van diaconale aard vertegenwoordigd door de diaconie. De diaconie van de gemeente wordt vertegenwoordigd door de voorzitter en de secretaris van het college van diakenen tezamen. Het college van diakenen wijst voor elk van beiden uit zijn midden of uit de kerkenraad een plaatsvervanger aan.

Waar een streekgemeente is gevormd, hebben zowel de diaconie van de streekgemeente als de diaconieën van de gemeenten die tezamen de streekgemeente vormen, rechtspersoonlijkheid.

3. *In alle andere aangelegenheden wordt de gemeente vertegenwoordigd door de preses en de scriba van de kerkenraad tezamen. De kerkenraad wijst voor elk van beiden uit zijn midden een plaatsvervanger aan.*

Mogelijke samenwerkingsterreinen

Onderdeel van de missie van de algemene kerkenraad is 'Samen doen wat samen beter kan'. Dit principe is leidend bij de eventuele ontwikkeling van nadere samenwerking. Hierbij dient de identiteit van de clusters gerespecteerd en gewaarborgd te blijven.

Op dit moment is nog niet duidelijk op welke terreinen samenwerking gewenst en mogelijk is. Nadrukkelijk wordt gesteld dat samenwerking niet gelijk hoeft te zijn aan samenvoeging van activiteiten.

Samenwerking is geen doel op zichzelf, streven naar verbetering wel. Het gaat niet om efficiency of kostenbesparingen, maar om als pluriforme gemeente meerwaarde te creëren waar dat zinvol is. Verdere samenwerking zal in de toekomst op natuurlijke wijze kunnen groeien.

Onderstaand in alfabetische volgorde een aantal **mogelijke** samenwerkingsterreinen.

- Archief
- Belzig
- Bezoekdienst
- BOC
- Collecte bonnen
- Evangelisatie
- Financiële administratie
- Gebedskringen
- Kerk gebouwenrooster (is niet gelijk aan dienstenrooster)
- Jeugdleden

- Kerkelijk bureau voor wat betreft de ledenadministratie
- Kerkbalans
- Kerkbladen en andere media
- Kerkradio
- Mantelzorg
- Rommelmarkten
- Stencilactiviteiten
- Verjaardagsfonds
- Vrouwen koffie ochtenden
- Zending (met ruimte voor eigen beleid), incl zendingswinkel
- .....

Om helderheid te verschaffen over de financiering van de hervormde bezoekdienst en de werkgroep gemeentecontact Belzig, wordt de hervormde algemene kerkenraad gevraagd om deze onderwerpen te inventariseren. De gevraagde helderheid kan worden verschaft afhankelijk van de uitkomst daarvan, bijvoorbeeld wordt er samenwerking gezocht met het Comité Meeleven, want daar hangt van af of de bezoekdienst beschikbaar blijft voor wijk 3 (Emmaüs). Een analoog argument geldt voor Belzig.

Diaconie

Bij vereniging heeft de protestantse gemeente van Bodegraven één diaconie. Daarnaast zijn er twee 'clusterdiaconieën': de diaconie van de hervormde wijken I en II en de taakgroep diaconaat (in wording) van de protestantse gemeente Emmaüs.

Diakenen van de huidige vijf wijken:

- Inventariseren de overeenkomsten en verschillen in het beleid van de huidige lutherse, gereformeerde en hervormde diaconieën;
- Doen voorstellen voor het beleid van de centrale diaconie, waarbij de vigerende beleidsplannen gerespecteerd worden. De diaconieën wordt gevraagd om met concrete voorstellen te komen. Daarnaast hebben de 'clusterdiaconieën' ruimte voor eigen beleid;
- Inventariseren de overeenkomsten en verschillende activiteiten van de huidige lutherse, gereformeerde en hervormde diaconieën;
- Doen voorstellen voor verdeling van gezamenlijke activiteiten en activiteiten die gedelegeerd worden aan de clusters;

- Inventariseren de lutherse, gereformeerde en hervormde diaconale vermogens op de datum van vereniging waarbij de vermogens worden toegewezen aan de clusters; het hervormde diaconale vermogen conform de verdeelsleutel zoals toegepast door de kerkrentmeesters.;
- Maken een voorstel welke collecten gezamenlijk en welke per cluster gehouden worden en hoe met de geldstromen, inkomsten, reserves en bezittingen wordt omgegaan.

Uitvoering hiervan vindt plaats in de periode tussen aanvaarding van het rapport van de GCV door de kerkenraden en de datum van vereniging.

Bij vereniging wordt de gezamenlijke diaconie eigenaar van al het diaconale vermogen. Op voorstel van de wijkraden van diakenen stelt de algemene kerkenraad de diaconale begroting en rekening vast. Het centrale college van diakenen zorgt voor de uitvoering van het diaconale beleid inclusief de rechtspositionele handelingen. Waar nodig en indien mogelijk wordt dit gedelegeerd aan de 'clusterdiaconieën'.

Zending

(Ter informatie uit beleidsplan PGE: De wijk-III leden van de hervormde zendingscommissie gaan samen met leden van de gereformeerde commissie ZWO de taakgroep Zending vormen. Deze taakgroep werkt samen met de Hervormde Zendingscommissie, al dan niet binnen de ene protestantse gemeente Bodegraven, waarbij de PGE taakgroep de visie van de PGE uitdraagt en uitvoert.)

Als gevolg van het beleidsplan PGE hebben de hervormde wijk 3 leden in de huidige situatie zowel in de hervormde zendingscommissie als in de taakgroep zending (i.w.) stemrecht. Afgevaardigden van de hervormde zendingscommissie en de taakgroep zending (i.w.) van de PGE doen een voorstel voor een nieuwe organisatie waarin beide clusters evenredig vertegenwoordigd zijn. De GCV ziet als mogelijk nieuwe organisatie: de hervormde zendingscommissie wordt gevormd door leden van de wijken I en II en rapporteert aan de gezamenlijke wijkkerkenraden van de wijken I en II. Deze werkt samen met de taakgroep zending (i.w.) van de PGE. Beide groepen worden door drie leden vertegenwoordigd in een Protestantse Commissie Zending, die rapporteert aan de algemene kerkenraad.

De afgevaardigden inventariseren de overeenkomsten en verschillen in beleid en activiteiten en doen voorstellen voor gezamenlijk beleid en activiteiten. Daarnaast hebben de hervormde zendingscommissie en de taakgroep zending (i.w.) van de PGE ruimte voor eigen beleid en activiteiten.

De opbrengst van gezamenlijke activiteiten en collecten gaat naar gezamenlijk vastgestelde projecten. En over de opbrengst van afzonderlijke activiteiten en collecten wordt beslist in clusterverband. De afgevaardigden doen een voorstel hoe met de geldstromen wordt omgegaan. Uitvoering vindt plaats in de periode tussen aanvaarding van rapport van de GCV door de kerkenraden en de datum van vereniging.

Bodegraafse Oud-papier Centrale (B.O.C.)

De huidige gereformeerde kerk en de huidige hervormde gemeente participeren in de B.O.C.. Bij vereniging wordt deze participatie overgenomen door de protestantse gemeente Bodegraven.

Gelden die bij vereniging nog niet zijn besteed, worden bij vereniging verdeeld. Dat wil zeggen de gereformeerde kerk en de hervormde gemeente ontvangen hun deel volgens het nu geldende systeem en de hervormde gelden worden evenredig verdeeld over de huidige drie hervormde wijken.

Na vereniging beslist de algemene kerkenraad van de PGB over de verdeelsleutel voor de verdeling van de inkomsten over beide clusters.

Jeugdwerk

Beide clusters voeren een eigen beleid op het gebied van jeugdwerk. Een besluit om al dan niet samen te werken op dit gebied ligt derhalve bij de clusters. Het Federatief Jongerenberaad (PGE) en het college van jeugdouders van de wijken I en II bepalen in overleg of en hoe deze samenwerken.

6. Conclusies en advies

De GCV is tijdens het proces tot de vaste overtuiging gekomen dat vereniging van alle tot de PKN behorende gemeenten in Bodegraven zeer wel mogelijk is. Zij heeft zich in haar besprekingen en advies geconcentreerd op een viertal hoofdlijnen. Deze zijn zodanig uitgewerkt dat een stevige basis wordt geboden voor vereniging, zodat alle partijen tot een aanvaardbare keuze kunnen komen. Voor alle belangrijke besluitpunten zijn naar onze mening goede oplossingen gevonden die ons inziens recht doen aan alle partijen en werkbaar zijn in de praktijk.

Gaandeweg het vervolg zullen nog vele details uitgewerkt moeten worden en zal het proces van gezamenlijk gemeente zijn voortdurende bijsturing van activiteiten vergen. Gezien de sfeer waarin de besprekingen mochten plaatsvinden hebben wij alle vertrouwen in een constructieve samenwerking in de toekomst.

De GCV adviseert daarom alle kerkenraden akkoord te gaan met het voorliggende rapport en de besluitvormingsstappen met bijbehorend tijdpad en dit kenbaar te maken door invulling en ondertekening van het principebesluit.

De leden van de GCV stellen zich in de komende tijd beschikbaar voor advies aan alle kerkenraden.

Wij adviseren de kerkenraden, nadat het principebesluit is genomen, de leden van de ACV te vragen het proces te begeleiden en te coördineren.